

Experience Rwanda

Wat was het mooi om aan een groep uit diverse ondersteunende gemeenten iets te laten zien en ervaren hoe God werkt in dit deel van Zijn wereldkerk. Voor ons als zendingswerkers was het een gelegenheid om ook eens een kijkje te nemen bij elkaar.

Eerst trokken we gezamenlijk naar het zuidwesten waar Rik en Caroline Mager werken. We bezochten de theologische school waar Rik de leiding heeft. Op weg naar de voedselprogramma's, waar Caroline aan meewerkt, reden we ver het regenwoud in. Regelmatig moesten we uitstappen om de weg vrij te maken van stenen. We hebben mensen ook thuis bezocht, vaak in schrijnende situaties.

Rond Kigali draaiden we een morgen mee met de jongeren op de vakschool Ceformi. Samen met de studenten sloten we het bezoek af met hun gebruikelijke lunch. Ook deden we een tienertoer door de wijk waar de meeste tieners van Marleens zondagsschoolklas vandaan komen.

Op de nieuwe theologische universiteit ontmoetten we gesponsorde studenten. Ze vertelden wat het voor hen betekent om de kans te krijgen om de studie voor predikant te volgen.

Verder hebben we een morgen heerlijk gespeeld met kleuters in de diverse speelhoeken in de kerk. De juffen zijn enthousiast bezig om het geleerde in de praktijk te brengen met de gekregen materialenkist. Ook woonden we een schoolfellowship bij. Ruim duizend studenten waren gegroepeerd op het grasveld bij de school. De pastoraal werker werkte op verschillende manieren met groepen studenten het verhaal van de zondeval uit. Zo liet ze zien dat ze gebruik maakte van de handleiding die ze heeft gekregen in een training over Bijbelonderwijs. Na afloop was het een toer om door de menigte kinderen onze auto's te bereiken. 's Zondags waren we te gast in een jeugdendienst op het platteland. Het was bemoedigend en verrijkend om samen in de naam van Jezus bij elkaar te zijn. De jongeren vertelden wat voor nieuwe impulsen ze gekregen hebben om nieuwe activiteiten in de gemeente te organiseren.

Het is een onvergetelijke experience geworden! Ook zo'n experience beleven? Kom naar Rwanda!

Murakaza neza! Van HARTe welkom!

In dit nummer:

Wegwijs in 't onderwys	2
ICT ontwikkelingen	2
Veranderingen in de kerk (3)	3
(H)eerlijke tieners	3
Cycling (12)	3
Van het thuisfront	3
hART voor anderen	4
Gebedspunten	4

Wegwijs in 't onderwijs

Als team van het onderwijsdepartement zijn we God dankbaar dat Hij ons de mogelijkheid gaf om te werken aan de christelijke identiteit van onze kerkscholen. De training "Onderwijs met een missie" was een hoogtepunt. Tijdens deze training kregen de pastoraalwerkers en de predikanten een handleiding. Deze handleiding vertelt hoe je een Bijbelles voorbereidt en hoe je een Bijbellesprogramma kan organiseren. Het is een compacte handleiding zodat ze het in hun Bijbel kunnen doen. Zo is het altijd beschikbaar. Aan de hand van deze leidraad bereidden ze het Bijbelverhaal van de roeping van Abram voor.

Tijdens onze reguliere schoolbezoeken vroegen we welke impact de training heeft gehad op hun werk in school. Een leerkracht en pastoraalwerker van een kleuterschool vertelde dat ze de handlei-

ding heeft gekopieerd voor alle andere leerkrachten en uitgelegd hoe ze het kunnen gebruiken. Omdat ze op school geen kinderbijbel hebben bereiden ze de bekende verhalen voor met hun eigen Bijbel. Ze maken tekeningen op het schoolbord

of ze gebruiken concrete materialen in hun lessen. Deze leerkracht gebruikt de handleiding ook op de zondagsschool.

Een leerkracht van de basisschool vertelde dat er op zijn school elke week een bijeenkomst is met alle leerlingen. Twee keer per week beginnen ze de dag met gebed, zang en het lezen van een stukje uit de Bijbel. Bovendien krijgt elke groep godsdienstles en daarmee volgen ze het curriculum dat de overheid heeft voorgeschreven. Toch is hij bezorgd dat bij alles wat ze doen het niet de harten van de leerlingen raakt. Hij wil er alles aan doen om de Bijbelse boodschap op een voor

kinderen aansprekende manier door te geven. Hij is dan ook erg blij met de handleiding, maar hij zegt meer training nodig te hebben.

Na de training ontdekte een pastoraalwerker van een middelbare school dat de godsdienstlessen die de overheid voorschrijft alleen gericht zijn op kennis van het christendom en de islam. Hij wil juist graag zijn studenten discipelen van Jezus maken. Zo kwam hij met een verzoek hoe je een goede inhoud maakt van de godsdienstlessen en hoe je andere momenten in school creëert rondom Bijbelstudie.

Voor ons is het dus duidelijk dat we volgend jaar een vervolg moeten geven aan trainingen. Door onze schoolbezoeken weten we inmiddels welke leerkrachten ervaring hebben met het geven van goed georganiseerde Bijbellessen. In bijeenkomsten kunnen we hen koppelen aan leerkrachten die hier hulp bij nodig hebben. Ook kunnen we leerkrachten aan elkaar koppelen zodat ze hun ervaringen kunnen delen.

Feitelijk heeft deze manier van werken ons meer opgeleverd dan wat wij in eerste instantie dachten.

ICT ontwikkelingen

Waren de computerlokalen in de vorige nieuwsbrief nog in de planingsfase, inmiddels is er op drie scholen vooruitgang geboekt. Zowel de Martyrsschool als de Solid Foundationschool hebben tien laptops gekocht en in gebruik genomen. Op een derde school, 40 km buiten de stad, is de elektriciteit niet stabiel. Door de vele stroompieken zijn zes computers in de afgelopen jaren onherstelbaar beschadigd. Samen met Anselme heb ik de vier

nog werkende computers opnieuw ingericht. Edify, de organisatie waar we mee samenwerken, heeft ook op deze school een ICT training gegeven voor alle leerkrachten.

Samen met Marleen hebben ik twee leerkrachten van Solid Foundationschool getraind om computerles te kunnen geven in de drie hoogste groepen. De boeken gaan uit van een speciaal ingerichte laptop en

een server. Op overheidsscholen worden kleine laptops van het "One Laptop per Child" programma uitgedeeld waar alles op staat. De kerkscholen moeten alles zelf regelen. Het is me gelukt om de programma's ook op de laptops van onze scholen te installeren, zodat de leerkrachten gewoon het boek kunnen volgen. Op het "examen" is ICT een belangrijk onderdeel van het vak science.

Veranderingen in de kerk (3)

Inmiddels is onze nieuwe bisschop Nathan Amooti ruim 2 maanden actief. Hij bruist van energie en dat heeft zijn weerslag. Zijn focus is vooral gericht op evangelisatie in de stad en op jongeren. Zo heeft hij eerst met de leiders van de kathedraal

draal overlegd en daarna persoonlijk met een aantal jongeren gesproken. Naar aanleiding hiervan heeft hij predikanten nieuwe taken gegeven. Zo is Manasseh nu jeugdpastor en is hij ook verantwoordelijk voor de avonddienst op zondag.

(H)eerlijke tieners

De laatste tijd komen er steeds minder tieners naar de zondagschool. Als leiders begonnen we ons dan ook af te vragen wat hiervan de reden zou kunnen zijn. De tieners zeiden zelf dat er geen problemen waren. De tieners die aanwezig zijn, zijn betrokken en doen goed mee.

Op een zondag hebben we de stoupe schoenen aangetrokken en hen bevraagd wat er aan de hand zou kunnen zijn. Eerst wilden ze er

niets over zeggen. Nadat we zeiden dat we samen een familie vormen en horen te werken aan goede relaties, deelden ze hun gedachten. Ze gaven aan dat de reden is dat er teveel gelezen en geschreven moet worden. Waardoor er te weinig tijd overblijft om over het Bijbelgedeelte na te denken en het te bespreken. Lezen en schrijven doen ze de hele week al op school. Op de zondagschool willen ze graag tijd hebben om de Bijbelse boodschap tot zich te nemen, zodat ze kunnen groeien in geloof. Net voor dit gesprek had-

den we de gelijkenis van de goede Herder vers voor vers behandeld. Daar kregen we een compliment over. Zo kregen we goede feedback. We gaan ermee aan de slag. Wat heerlijk, die eerlijke tieners!

Cycling (12)

De afgelopen maanden hebben we de nieuwe weg over Mount Kigali uitgeprobeerd. Voor René, die door drukte op zijn werk dit jaar bijna niet meer gefietst heeft, was

dat een berg te ver. De laatste klim terug naar huis ging echt niet meer voor hem. Tot overmaat van ramp werd een paar dagen later zijn fiets bij zijn huis gestolen.

Inmiddels is Albert getrouwd. De afgelopen maanden was hij druk met alle voorbereidingen en kwam er van fietsen niet veel terecht. De komst van het regenseizoen hielp ook niet echt. Er valt veel meer regen dan in andere jaren. Sinds half september is er bijna geen dag waarop er geen

regen valt. Het fietsen beperkt zich daardoor voor mij vaak tot de stad, om bij hevige regen en onweer snel weer thuis te kunnen zijn.

Van het thuisfront

Op de gemeentedag van de Sionskerk afgelopen september, heeft de thuisfrontcommissie (TFC) een dienstenveiling georganiseerd samen met de TFC van Thomas en Coby Roest. Zij zijn ook zendingswerkers uitgezonden vanuit de Sionskerk. Vooraf zijn er veel diensten aangeboden door gemeenteleden. Denk hierbij o.a. aan taarten bakken, pannenkoeken

eten, een diner of BBQ, een dagje klussen of tuinieren, een dagje toeren met een oldtimer of een lezing over strafrecht. Het enthousiasme bij de veiling was groot. Veel diensten vonden gretig aftrek. De opbrengst was ruim €5000,-, een prachtig bedrag. De helft hiervan gaat naar het werk van Martin en Marleen.

GZB

Postbus 28
3970 AA Driebergen
0343-512444
info@gzb.nl
www.gzb.nl

U kunt een gift overmaken naar
IBAN
NL91 INGB 0690 7624 45
t.n.v. GZB Driebergen
o.v.v. Hart4Rwanda

Colofon

Martin en Marleen zijn in juni 2016 door de GZB vanuit de Hervormde Gemeente van Veenendaal (Wijkgemeente 4 - Sionskerk) uitgezonden naar Rwanda. Ze werken voor de Anglicaanse Kerk in Kigali. Hun kennis en ervaring van IT en onderwijs willen ze van harte delen om elkaar zo te dienen in Gods Koninkrijk.

De GZB werkt graag mee aan de verspreiding van deze nieuwsbrief. Hartelijk dank voor uw meeleven en gebed! U kunt uw betrokkenheid ook tot uitdrukking brengen door een gift over te maken. Hartelijk dank voor uw onmisbare steun!

Meeleven?

www.gzb.nl/hart4rwanda | facebook.com/hart4rwanda

Mail:

Martin.t.hart@solcon.nl | marleen.t.hart@solcon.nl

Post:

Anglican Church of Rwanda, Kigali Diocese,
PO box 61, Kigali, Rwanda

hART voor anderen

Al verschillende keren heb ik de vraag gekregen waarom ik gevlochten hoofdringen in mijn huis heb hangen. Ze vinden het ronduit vreemd dat ik dat doe. In hun ogen is het niets bijzonders; wegwerpmateriaal. De ringen zijn inderdaad weggegooid. Ik heb ze op straat gevonden en meegenomen. Waarom? Ik ontdekte dat deze ringen ambachtelijk in elkaar gezet zijn. Onze leerkracht Kinyarwanda heeft me uitgelegd waarom er verschillende typen ringen zijn. Je zet deze ring op je hoofd om iets comfortabel en goed in balans te dragen. Het type ring is afhankelijk van de grootte van het hoofd en wat er gedragen moet worden. De leerkracht heeft zelf vroeger van haar moeder geleerd hoe je zulke ringen moet maken. De ring is van verse bladeren gemaakt. Daardoor is het stevig en zacht. Zodra het blad droog is, is de ring onbruikbaar en gooi je het weg.

Door de telkens terugkerende vraag kwamen in mijn gedachten woorden van Jezus op uit Mat. 11:28-30: "Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven; neemt Mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen; *want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht*". Onbewust heb ik wegwerpmateriaal een ereplaats in mijn huis gegeven. Het stelt mij in de gelegenheid om Jezus' boodschap over een juk of hoofdtring uit te reiken aan anderen.

Gebedspunten

We zijn dankbaar voor:

- De fijne tijd die we hebben beleefd in de GZB-experience reis. God doorbrak vele grenzen. Het was bemoedigend voor zowel Rwandezen als Nederlanders.
- De vooruitgang op het gebied van Bijbel-, kleuter- en computeronderwijs in de kerkscholen.
- De goede start die bisschop Nathan gemaakt heeft.

Wilt u bidden voor:

- Bisschop Nathan staat voor grote uitdagingen. Hij moet veel besluiten nemen die een grote impact hebben op de levens van mensen. Bid dat hij deze besluiten kan nemen op de manier van Jezus, onze goede Herder.
- De tieners die nu met de nationale examens bezig zijn. Bid voor helderheid en rust.
- Een evenwichtig Bijbelprogramma voor tieners, zodat zij geraakt worden en in hun geloof worden opgebouwd.
- Mei volgend jaar loopt onze uitzending af. Omdat er nog veel werk te doen is, geloven we dat we nog 2 jaar van waarde kunnen zijn voor de kerk in Rwanda. Bid dat onze uitzending met 2 jaar verlengd kan worden.
- Verlenging betekent dat er een aantal nieuwe TFC-leden gezocht worden. Bid dat mensen zich geroepen voelen om ons werk ook op deze manier te steunen.

Hartelijk dank voor uw gebed!